

ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 11ης Μαΐου 1992 *

Στην υπόθεση T-34/91,

Edward P. Whitehead, κάτοικος Βρυξελλών, εκπροσωπούμενος από τον Jean-Noël Louis, δικηγόρο Βρυξελλών, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο τα γραφεία της Fiduciaire Myson SARL, 1, rue Glesener,

προσφεύγων,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον Sean van Raepenbusch, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο, καταρχάς, τον Guido Berardis και, στη συνέχεια, τον Roberto Hayder, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο, αφενός, την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής της 24ης Ιουλίου 1990 περί ανατοποθετήσεως του προσφεύγοντος στις Βρυξέλλες και, αφετέρου, την ακύρωση της αποφάσεως της 11ης Οκτωβρίου 1990 περί παρακρατήσεως ποσού 13 115 βελγικών φράγκων (BFR) και περί εφαρμογής επί των αποδοχών του προσφεύγοντος, από την 1η Οκτωβρίου 1990, του διορθωτικού συντελεστή που ισχύει στις Βρυξέλλες,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους B. Vesterdorf, Πρόεδρο, X. Γεραρή και J. Biancarelli, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

Διάταξη

Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

- 1 Ο Whitehead, ο οποίος έχει τη βρετανική ιθαγένεια, είναι υπάλληλος με βαθμό Α 4. Άρχισε να εργάζεται στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: Επιτροπή) το 1963 ως έκτακτος υπάλληλος, στο πλαίσιο ενός προγράμματος έρευνας Ευρατόμ. Με απόφαση της 26ης Μαρτίου 1965, διορίστηκε υπάλληλος του επιστημονικού κλάδου και τοποθετήθηκε στη Γενική Διεύθυνση Έρευνας και Εκπαιδύσεως, Υπηρεσία Βιολογίας. Μονιμοποιήθηκε με απόφαση της 6ης Δεκεμβρίου 1965. Από την 1η Ιουλίου 1976 ανήκει στη Γενική Διεύθυνση ΧΙΙ. Έχοντας προηγουμένως τοποθετηθεί στη Διεύθυνση Έρευνα-Πυρηνική Ασφάλεια εξαρτάται, από τον Σεπτέμβριο του 1990, από τη Διεύθυνση « υποστήριξη της Επιστημονικής και Τεχνικής Πολιτικής ». Έχει διαδοχικώς υπηρετήσει στο Institut national agronomique του Παρισιού, στη συνέχεια, από το 1968 έως το 1973, στο Διεθνές Ινστιτούτο Γενετικής και Βιοφυσικής της Νεαπόλεως και, τέλος, από τις 15 Ιουνίου 1973 έως τις 31 Αυγούστου 1990, στο Ινστιτούτο Βιολογικής Χημείας του Πανεπιστημίου της Ρώμης, στο πλαίσιο του προγράμματος « Προστασία από ραδιενεργό ακτινοβολία ».
- 2 Από το 1987 και εντεύθεν, η αρμόδια επί του προϋπολογισμού αρχή δεν σταμάτησε να μειώνει τις πιστώσεις γι' αυτό το πρόγραμμα έρευνας, του οποίου το προσωπικό από 71 άτομα το 1977 ελαττώθηκε στα 28 το 1991, πράγμα που, κατά την Επιτροπή, σήμαινε ότι έπρεπε να επιλεγεί μια από τις δύο ακόλουθες εναλλακτικές λύσεις: είτε η ανατοποθέτηση των οικείων προσώπων σε θέσεις με άλλα επιστημονικά ή διοικητικά καθήκοντα, είτε η εξέταση από κοινού με αυτούς μιας λύσεως καθιστώντας δυνατόν τον τερματισμό των δραστηριοτήτων τους, όπως η εθελουσία έξοδος από την υπηρεσία ή η άδεια χωρίς αποδοχές.
- 3 Στις 19 Δεκεμβρίου 1989, ο Tanzilli, προϊστάμενος τμήματος, γνωστοποίησε με υπηρεσιακό σημείωμα στον προσφεύγοντα ότι επρόκειτο να ανατοποθετηθεί στις Βρυξέλλες από τον Ιανουάριο του 1990. Ωστόσο, αντίθετα προς το περιεχόμενο του σημειώματος αυτού, ο ενδιαφερόμενος δεν τοποθετήθηκε στις Βρυξέλλες από τον Ιανουάριο του 1990. Πράγματι, σύμφωνα με την Επιτροπή, η εκτέλεση της περιεχόμενης στο σημείωμα αυτό αποφάσεως αναβλήθηκε προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι προβληθείσες από τον προσφεύγοντα προσωπικές δυσχέρειες που θα προέκυπταν, κατ' αυτόν, από την ανατοποθέτησή του στις Βρυξέλλες.

- 4 Με υπηρεσιακό σημείωμα της 24ης Ιουλίου 1990, ο Tanzilli γνωστοποίησε στον προσφεύγοντα την ανατοποθέτησή του στις Βρυξέλλες, από την 1η Σεπτεμβρίου 1990, αναφέροντας συγκεκριμένα τα εξής:

« Dear Mr. Whitehead,

Referring to the previous exchange of letters and to your recent telephone conversation with Mrs. Larsen, I confirm your assignment to DG XII-H-1, Brussels, as from 1st september 1990. You will take up duties with Mr. Bellemin's team.

Would you kindly confirm receipt of this letter as soon as possible. »

(« Αγαπητέ κ. Whitehead,

Αναφερόμενος στην προηγούμενη αλληλογραφία μας και στην πρόσφατη τηλεφωνική σας συνομιλία με την κ. Larsen, σας επιβεβαιώνω τη νέα σας τοποθέτηση στη ΓΔ XII-H-1, Βρυξέλλες, από την 1η Σεπτεμβρίου 1990. Θα ασκείτε τα καθήκοντά σας στην ομάδα του Bellemin.

Παρακαλώ να επιβεβαιώσετε τη λήψη της παρούσας το ταχύτερο δυνατό. »)

Ο ενδιαφερόμενος βεβαίωσε τη λήψη του σημειώματος αυτού στις 25 Ιουλίου 1990.

- 5 Με απόφαση της 25ης Σεπτεμβρίου 1990, ο γενικός διευθυντής της ΓΔ XII, υπό την ιδιότητά του ως αρμοδίας για τους διορισμούς αρχής (στο εξής: ΑΔΑ), ανατοποθέτησε τον προσφεύγοντα στις Βρυξέλλες από την 1η Σεπτεμβρίου 1990. Σύμφωνα με τον προσφεύγοντα, η απόφαση αυτή δεν του κοινοποιήθηκε. Σύμφωνα με την Επιτροπή, η απόφαση αυτή προσκομίστηκε τρεις φορές στον προσφεύγοντα ο οποίος αρνήθηκε να την παραλάβει.

- 6 Ο προσφεύγων ανέλαβε τα νέα του καθήκοντα στις Βρυξέλλες την 1η Σεπτεμβρίου 1990. Στις 11 Οκτωβρίου 1990, απήρθη στον προϊστάμενο της μονάδας XII-B της Γενικής Διευθύνσεως, με κοινοποίηση αντιγράφου στον γενικό διευθυντή, υπηρεσιακό σημείωμα με το οποίο, ειδικότερα, αφού αναφέρθηκε στα προαναφερθέντα « σημειώματα » του Tanzilli με ημερομηνία 19 Δεκεμβρίου 1989 και 24 Ιουλίου 1990, επεσήμανε τις επαγγελματικές και οικογενειακές δυσχέρειες που θα προκαλούσε η μετακίνησή του από τη Ρώμη στις Βρυξέλλες, παραπονέθηκε για τον εκ μέρους της Επιτροπής χειρισμό της σταδιοδρομίας του δηλώνοντας ότι θεωρούσε ότι εξακολουθούσε πάντοτε να υπηρετεί στη Ρώμη και, τέλος, ζήτησε να έχει συζήτηση προκειμένου να εξετασθούν οι δυνατότητες συνεχίσεως της ερευνητικής του εργασίας στη Ρώμη, στο Frascati ή στην Ispra. Στο σημείωμα αυτό δεν δόθηκε καμιά απάντηση.
- 7 Με υπηρεσιακό σημείωμα του προϊσταμένου της μονάδας « Αποδοχές και πιστώσεις λειτουργίας » της 11ης Οκτωβρίου 1990, γνωστοποιήθηκε στον προσφεύγοντα η απόφαση εφαρμογής επί των αποδοχών του, από τον Οκτώβριο του 1990, του διορθωτικού συντελεστή που ίσχυε για τις Βρυξέλλες και παρακρατήσεως 13 115 BFR, που αντιστοιχούσαν στο επιπλέον ποσό που είχε λάβει λόγω της εφαρμογής του διορθωτικού συντελεστή που ίσχυε για τη Ρώμη επί των αποδοχών του του μηνός Οκτωβρίου 1990.
- 8 Με έγγραφο της 31ης Δεκεμβρίου 1990, ο προσφεύγων επισήμανε ότι είχε γίνει παρακράτηση επί των αποδοχών του του μηνός Δεκεμβρίου και υποστήριξε ότι αγνοούσε τη νομική βάση που είχε επιτρέψει στην Επιτροπή να προβεί σε τέτοια παρακράτηση, ισχυριζόμενος ότι η απόφαση περί ανατοποθετήσεώς του στις Βρυξέλλες δεν του είχε κοινοποιηθεί και ότι η οικογένειά του κατοικούσε πάντοτε στη Ρώμη, τόπο της κύριας κατοικίας του. Ως εκ τούτου, ζήτησε διευκρινίσεις επί του σημείου αυτού.
- 9 Ο προϊστάμενος της μονάδας « Αποδοχές και πιστώσεις λειτουργίας » απάντησε στο υπηρεσιακό αυτό σημείωμα με έγγραφο της 4ης Φεβρουαρίου 1991, το οποίο απήρθη στην κατοικία του ενδιαφερομένου στη Ρώμη. Με το έγγραφο αυτό επέστησε την προσοχή του προσφεύγοντος στο γεγονός ότι, κατ' εφαρμογή του άρθρου 64 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των Υπαλλήλων (στο εξής: ΚΥΚ), οι αποδοχές των υπαλλήλων προσαρμόζονται βάσει διορθωτικού συντελεστή με τον οποίο λαμβάνονται υπόψη οι συνθήκες ζωής στον τόπο όπου υπηρετούν. Με το εν λόγω έγγραφο διευκρι-

νίστηκε ότι, από την 1η Σεπτεμβρίου 1990, τόπος υπηρεσίας του είναι οι Βρυξέλλες και ότι, κατά συνέπεια, ο διορθωτικός συντελεστής που ισχύει για τις αποδοχές του ισούται προς 100, ενώ ο διορθωτικός συντελεστής που ίσχυε μέχρι τότε ισούταν προς 104,8. Προστέθηκε ότι ο νέος αυτός συντελεστής εφαρμόστηκε για πρώτη φορά τον Οκτώβριο του 1990. Συνεπώς, εισέπραξε επιπλέον 13 115 BFR όσον αφορά τις αποδοχές που του είχαν καταβληθεί για τον Οκτώβριο του 1990.

- 10 Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι δεν έλαβε γνώση του εγγράφου αυτού παρά μόνο σε μια απροσδιόριστη ημερομηνία, επ' ευκαιρία μιας από τις παραμονές του στη Ρώμη.
- 11 Υπό αυτές ακριβώς τις περιστάσεις, ο προσφεύγων άσκησε την υπό κρίση προσφυγή που πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 13 Μαΐου 1991. Με δικόγραφο που κατέθεσε στις 19 Σεπτεμβρίου 1991, παραιτήθηκε ρητώς από την κατάθεση υπομνήματος απαντήσεως.

Τα αιτήματα και οι ισχυρισμοί των διαδίκων

- 12 Ο προσφεύγων ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να ακυρώσει την απόφαση της Επιτροπής της 24ης Ιουλίου 1990 περί ανατοποθετήσεώς του στις Βρυξέλλες κατά το μέτρο που με την απόφαση αυτή δεν προβλέπεται αποζημίωσή του για όλες τις ζημίες που η εν λόγω απόφαση συνεπάγεται για τον προσφεύγοντα·
 - να ακυρώσει την απόφαση της 11ης Οκτωβρίου 1990 περί παρακρατήσεως ποσού 13 115 BFR και περί εφαρμογής, από 1ης Οκτωβρίου 1990, του διορθωτικού συντελεστή που ισχύει για τις Βρυξέλλες·
 - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

13 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη ή, τουλάχιστον, ως αβάσιμη·
- να αποφανθεί κατά νόμο ως προς τα δικαστικά έξοδα.

Επί του παραδεκτού της προσφυγής

14 Προς στήριξη των αιτημάτων του, ο προσφεύγων προβάλλει τρεις λόγους. Υποστηρίζει ότι οι βαλλόμενες αποφάσεις πάσχουν από έλλειψη αιτιολογίας, ότι η διοικητική αρχή παραβίασε την αρχή του καθήκοντος αρωγής και ότι παρέβη το άρθρο 38, σημείο δ, του ΚΥΚ καθώς και την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως των υπαλλήλων.

15 Δυνάμει του άρθρου 111 του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν το Πρωτοδικείο είναι προδήλως αναρμόδιο να επιληφθεί μιας προσφυγής μπορεί, χωρίς να συνεχίσει τη διαδικασία, να αποφανθεί με αιτιολογημένη Διάταξη. Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο (τρίτο τμήμα) κρίνει ότι από την εξέταση των στοιχείων της δικογραφίας έχει επαρκώς διαφωτιστεί και ότι δεν συντρέχει λόγος να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία.

Όσον αφορά το παραδεκτό των αιτημάτων που στρέφονται κατά του υπηρεσιακού σημειώματος της 24ης Ιουλίου 1990, με το οποίο ο ενδιαφερόμενος ειδοποιήθηκε για την ανατοποθέτησή του, από την 1η Σεπτεμβρίου 1990, στις Βρυξέλλες

16 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι βλαπτική γι' αυτόν πράξη είναι η απόφαση ανατοποθέτησής του στις Βρυξέλλες. Η πράξη αυτή του κοινοποιήθηκε με το προαναφερθέν υπηρεσιακό σημείωμα του Tanzilli, της 24ης Ιουλίου 1990. Η απόφαση αυτή αμφισβητήθηκε με υπηρεσιακό σημείωμα της 11ης Οκτωβρίου 1990. Δεδομένου ότι η διοικητική αρχή δεν απάντησε στο σημείωμα αυτό, το σχετικό αίτημα απορρίφθηκε σιωπηρώς και ο προσφεύγων δικαιούται να ζητήσει την ακύρωση της εν λόγω αποφάσεως.

- 17 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη κατά το μέτρο που στρέφεται κατά της αποφάσεως της 24ης Ιουλίου 1990. Πράγματι, η απόφαση αυτή αποτελεί απλώς εκτελεστικό μέτρο της αποφάσεως περί ανατοποθετήσεως της 19ης Δεκεμβρίου 1989, που περιέχεται σε προηγούμενο υπηρεσιακό σημείωμα του Tanzilli, σημείωμα το οποίο δεν ήταν δυνατό να δημιουργήσει καμιά σύγχυση ως προς την επικείμενη ανατοποθέτησή του. Όμως, η απόφαση αυτή, καθώς δεν αμφισβητήθηκε εντός των προθεσμιών που τάσσονται τόσο για την άσκηση διοικητικής ενστάσεως όσο και ένδικης προσφυγής, κατέστη απρόσβλητη. Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η απόφαση αυτή της 19ης Δεκεμβρίου 1989 περί ανατοποθετήσεως του ενδιαφερομένου στις Βρυξέλλες ελήφθη μετά το πέρας συνομιλίας που είχε ο προσφεύγων με τον Γενικό Διευθυντή της Γενικής Διευθύνσεως ΧΙΙ, ο οποίος είναι και η ΑΔΑ, σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής της 11ης Μαΐου 1989 περί της αποκεντρώσεως υπέρ των γενικών διευθυντών ορισμένων εξουσιών σχετικά με τη διοίκηση του προσωπικού, απόφαση που δημοσιεύθηκε στο Δελτίο Διοικητικών Πληροφοριών υπ' αριθ. 597 της 21ης Ιουνίου 1989. Επομένως, ο προσφεύγων απαραδέκτως βάλλει κατά της αποφάσεως της 19ης Δεκεμβρίου 1989 με προσφυγή στρεφόμενη κατά εκτελεστικού της αποφάσεως αυτής μέτρου. Επομένως, κατά το μέτρο που στρέφονται κατά της αποφάσεως της 24ης Ιουλίου 1990, τα αιτήματα της προσφυγής, με τα οποία δεν αμφισβητείται η ημερομηνία κατά την οποία άρχισε να ισχύει το εν λόγω μέτρο, αλλά η αρχή του μέτρου αυτού, είναι απαράδεκτα, εφόσον η απόφαση αυτή είναι, ως προς το σημείο αυτό, απλώς επιβεβαιωτική της αποφάσεως της 19ης Δεκεμβρίου 1989 (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 2ας Ιουλίου 1969, 27/68, Renckens κατά Επιτροπής, Rec. 1969, σ. 255, και της 28ης Μαΐου 1980, 33/79 και 35/79, Kuhner κατά Επιτροπής, Rec. 1980, σ. 1677· Διάταξη του Δικαστηρίου της 16ης Ιουνίου 1988, 327/87, Προγούλης κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 3091· Διάταξη του Πρωτοδικείου της 7ης Ιουνίου 1991, T-14/91, Weyrich κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-235).
- 18 Ενώπιον αυτής της επιχειρηματολογίας των διαδίκων, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι πρέπει να υπομνηστεί ότι τα άρθρα 90 και 91 του ΚΥΚ εξαρτούν το παραδεκτό της ένδικης προσφυγής ενός υπαλλήλου κατά του οργάνου στο οποίο αυτός ανήκει από την προϋπόθεση της κανονικής διεξαγωγής της προηγηθείσας διοικητικής διαδικασίας που προβλέπεται από τα άρθρα αυτά (Διάταξη του Δικαστηρίου της 4ης Ιουνίου 1987, 16/86, Ρ. κατά ΟΚΕ, Συλλογή 1987, σ. 2409, και η προαναφερθείσα Διάταξη του Πρωτοδικείου της 7ης Ιουνίου 1991). Στην περίπτωση κατά την οποία ο υπάλληλος ζητεί από την ΑΔΑ να λάβει ως προς αυτόν μια απόφαση, η διοικητική διαδικασία πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 90, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, να αρχίσει με αίτηση του ενδιαφερομένου με την οποία καλείται η εν λόγω αρχή να λάβει την επιδιωκόμενη απόφαση. Μόνο κατά της απορριπτικής της αιτήσεως αυτής αποφάσεως, η οποία, ελλείψει απαντήσεως της διοικήσεως θεωρείται ότι επέρχεται μετά την εκπνοή της προθεσμίας των τεσσάρων μηνών, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να υποβάλει, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, εντός νέας προθεσμίας τριών μηνών, ένσταση στην ΑΔΑ. Αντιθέτως, όταν ήδη υφίσταται απόφαση της ΑΔΑ, συνιστώσα βλαπτική για τον υπάλληλο

πράξη, είναι σαφές ότι η αίτηση, κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 1, δεν θα είχε καμιά έννοια και ότι ο υπάλληλος πρέπει, τότε, να κάνει χρήση της προβλεπόμενης από το άρθρο 90, παράγραφος 2, διαδικασίας υποβολής διοικητικής ενστάσεως, εφόσον σκοπεύει να ζητήσει την ακύρωση, τη μεταρρύθμιση ή την ανάκληση της βλαπτικής γι' αυτόν πράξεως (η προαναφερθείσα Διάταξη του Πρωτοδικείου της 7ης Ιουνίου 1991, Weyrich κατά Επιτροπής).

- 19 Οι κανόνες αυτοί είναι δημοσίας τάξεως και δεν υπόκεινται στη διακριτική ευχέρεια των διαδίκων (απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Φεβρουαρίου 1981, 122/79 και 123/79, Shiano κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1981, σ. 473). Επομένως, στο Πρωτοδικείο και μόνο εναπόκειται, ασχέτως της θέσεως που έχουν λάβει οι διάδικοι, να εξετάσει αν, εν προκειμένω, αφενός, έχει πράγματι εκδοθεί η βλαπτική για τον υπάλληλο πράξη η οποία αποτελεί έτσι την αφετηρία της προ της ασκήσεως ένδικης προσφυγής φάσεως που προβλέπεται από το άρθρο 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ και, αφετέρου, να προβεί στον νομικό χαρακτηρισμό των εγγράφων που απήχυνε στην Επιτροπή ο προσφεύγων. Πράγματι, όπως έχει κρίνει το Πρωτοδικείο με την απόφασή του της 20ής Μαρτίου 1991, T-1/90, Perez-Minguez Casariego κατά Επιτροπής (Συλλογή 1991, σ. II-143), ο νομικός χαρακτηρισμός ενός εγγράφου του προσφεύγοντος ως αιτήσεως ή ενστάσεως εναπόκειται αποκλειστικώς στην εκτίμηση του δικαστή και όχι στη βούληση των διαδίκων. Υπό το φως των αρχών αυτών, πρέπει να εξεταστεί αν, ενόψει των περιστάσεων της υπό κρίση υποθέσεως, η ΑΔΑ έλαβε, όσον αφορά τον προσφεύγοντα, απόφαση ικανή να τον βλάψει και, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, αν ο τελευταίος κίνησε κατά της εν λόγω αποφάσεως τη διαδικασία της υποχρεωτικής προηγούμενης ενστάσεως που προβλέπεται από τα άρθρα 90, παράγραφος 2, και 91 του ΚΥΚ. Εξάλλου, πρέπει να ελεγχθεί αν έχουν τηρηθεί οι προβλεπόμενες από τις εν λόγω διατάξεις προθεσμίες.
- 20 Σύμφωνα με τον προσφεύγοντα, η προσβαλλομένη απόφαση, κατά της οποίας νομίμως μπορούσε να υποβάλει ένσταση σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 90, παράγραφος 2, και 91 του ΚΥΚ, συνίσταται στο προαναφερθέν υπηρεσιακό σημείωμα του Tanzilli της 24ης Ιουλίου 1990. Η Επιτροπή, μολονότι υποστήριξε ότι η πράξη αυτή είχε χαρακτήρα καθαρά επιβεβαιωτικό, δεν αμφισβήτησε ότι αποτελούσε απόφαση.
- 21 Συναφώς, πρέπει να υπομνηστεί ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, βλαπτική πράξη είναι αυτή που μπορεί να θίξει απευθείας και αμέσως τη νομική κατάσταση ενός υπαλλήλου (βλ., τις πλέον πρόσφατες, εν προκειμένω, αποφάσεις της 14ης Ιουλίου 1976, 129/75, Hirschberg κατά Επιτροπής, Rec. 1976, σ. 1259, και της 21ης

Ιανουαρίου 1987, 204/85, Στρογγύλη κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή 1987, σ. 389, και την προαναφερθείσα Διάταξη της 16ης Ιουνίου 1988, Προγούλης κατά Επιτροπής). Το γεγονός ότι η επίδικη πράξη προέρχεται από την ΑΔΑ αποτελεί, κατά πάγια νομολογία, ένδειξη του ότι η εν λόγω πράξη μπορεί να θίγει τη νομική κατάσταση του υπαλλήλου (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 1ης Φεβρουαρίου 1979, 17/78, Deshormes κατά Επιτροπής, Rec. 1979, σ. 189, και της 20ής Νοεμβρίου 1980, 806/79, Gerin κατά Επιτροπής, Rec. 1980, σ. 3515· Διάταξη του Δικαστηρίου της 4ης Οκτωβρίου 1979, 48/79, Ooms κατά Επιτροπής, Rec. 1979, σ. 3121). Εξάλλου, προκειμένου να διαπιστωθεί αν μια πράξη έχει τον χαρακτήρα αποφάσεως, πρέπει να εξεταστεί το περιεχόμενο της εν λόγω πράξεως.

22. Εν προκειμένω, δυνάμει της προαναφερθείσας αποφάσεως της Επιτροπής της 11ης Μαΐου 1989 περί της αποκεντρώσεως υπέρ των γενικών διευθυντών ορισμένων εξουσιών σχετικά με τη διοίκηση του προσωπικού, ΑΔΑ είναι ο Γενικός Διευθυντής της ΓΔ ΧΙΙ. Έτσι, το υπογραφέν από τον Tanzilli, προϊστάμενο τμήματος, υπηρεσιακό σημείωμα της 24ης Ιουλίου 1990 δεν προέρχεται από την ΑΔΑ. Εξάλλου, από πλευράς περιεχομένου του, το σημείωμα αυτό εμφανίζεται ως απλό ενημερωτικό έγγραφο με το οποίο διευκρινίζεται στον ενδιαφερόμενο ότι επίκειται η λήψη, με ισχύ από την 1η Σεπτεμβρίου 1990, ενός μέτρου σχετικού με την ανατοποθέτησή του στις Βρυξέλλες. Πράγματι, το μέτρο αυτό ελήφθη στις 25 Σεπτεμβρίου 1990 με την υπογραφή της αρμόδιας αρχής και υπό τη μορφή πραγματικής αποφάσεως. Επομένως, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι μόνον η πράξη της 25ης Σεπτεμβρίου 1990 έχει τον χαρακτήρα βλαπτικής πράξεως δυναμικής, ως εκ τούτου, να αποτελεί ενστάσεως πριν από την άσκηση, υπό τις προϋποθέσεις των άρθρων 90, παράγραφος 2, και 91 του ΚΥΚ, οποιασδήποτε ένδικης προσφυγής. Το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι τα αιτήματα της προσφυγής ουδόλως στρέφονται κατά της εν λόγω πράξεως, κατά της οποίας, εν πάση περιπτώσει, ο προσφεύγων δεν κίνησε την προαναλυθείσα διαδικασία της προηγούμενης ενστάσεως. Ως εκ τούτου, τα επί του σημείου αυτού αιτήματα του δικογράφου της προσφυγής, τα οποία στρέφονται κατά μέτρου προπαρασκευαστικού της αποφάσεως που ελήφθη από την ΑΔΑ στις 25 Σεπτεμβρίου 1990 είναι απαράδεκτα.
23. Εν πάση περιπτώσει, ακόμα και στην περίπτωση κατά την οποία, πράγμα που δεν συμβαίνει, επρόκειτο να γίνει δεκτή η άποψη του προσφεύγοντος ότι το ενημερωτικό υπηρεσιακό σημείωμα το οποίο του απεστάλη στις 24 Ιουλίου 1990 πρέπει να θεωρηθεί ως βλαπτική απόφαση, θα έπρεπε εν τοιαύτη περιπτώσει να επισημανθεί ότι τα αιτήματα της προσφυγής επί του σημείου αυτού είναι απορριπτέα λόγω μη τηρήσεως της προ της ασκήσεως της ένδικης προσφυγής διαδικασίας. Συγκεκριμένα, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι το προαναλυθέν υπηρεσιακό σημείωμα, που απεστάλη από τον προσφεύγοντα στον διευθυντή από τον οποίο αυτός εξαρτάται, με αντίγραφο στον γενικό διευθυντή, στις 11 Οκτωβρίου 1990, δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως διοικητική ένσταση

κατά την έννοια των άρθρων 90 και 91 του ΚΥΚ. Πράγματι, για να μπορεί μια πράξη υπαλλήλου να χαρακτηριστεί ως διοικητική ένσταση κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, είναι ανάγκη, έστω και χωρίς να γίνεται ρητή αναφορά στις εν λόγω διατάξεις, με την εν λόγω πράξη να εκδηλώνεται με αρκετή σαφήνεια η πρόθεση του υπαλλήλου να λάβει ικανοποίηση όσον αφορά τα αιτήματά του (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 28ης Μαΐου 1970, 30/68, Lacroix κατά Επιτροπής, Rec. 1970, σ. 301· της 7ης Ιουλίου 1971, 79/70, Müllers κατά ΟΚΕ, Rec. 1971, σ. 689, και της 22ας Νοεμβρίου 1972, 19/72, Thomik κατά Επιτροπής, Rec. 1972, σ. 1155).

- 24 Εν προκειμένω, από την ανάλυση του υπηρεσιακού σημειώματος της 11ης Οκτωβρίου 1990 καταφαίνεται ότι επρόκειτο για απλή αίτηση ακροάσεως του προσφεύγοντος ο οποίος ήθελε να ενημερωθεί σχετικά με τη νέα του κατάσταση. Συναφώς, το Πρωτοδικείο επισημαίνει, ειδικότερα, ότι η εισαγωγική και καταληκτική παράγραφος της αιτήσεως αυτής για συνάντηση με τον διευθυντή έχουν ως εξής:

« Urgent: Dr. Tanzilli's notes of 19/12/89 and 24/7/90 to me (copies enclose).

Dear Mr. G.,

I am writing to you as director, DG XII-B to request an urgent meeting in order to clarify what appears to be an irregular situation arising as consequence of the above communications, as well as to discuss the underlying problems as illustrated below.

(...)

The meeting I am urgently requesting with you should therefore also deal with possibilities of me continuing research work in Rome or Frascati where the CCE has many research contracts, and in second place possibilities of development of scientific work at CCR Ispra. »

[« Επείγον: υπηρεσιακά σημειώματα της 19/12/89 και 24/7/90 που μου απεστάλησαν από τον Δόκτορα Tanzilli (βλ. συνημμένα αντίγραφα).

Αγαπητέ κ. G.,

Απευθόνομαι εγγράφως σε σας ως διευθυντή της ΓΔ XII-B ζητώντας συνάντηση προκειμένου να διασαφηνιστεί μια κατάσταση η οποία φαίνεται ανώμαλη και έχει προκληθεί από τα προαναφερθέντα υπηρεσιακά σημειώματα καθώς επίσης προκειμένου να συζητήσω μαζί σας τα υφιστάμενα προβλήματα όπως αυτά εκτίθενται κατωτέρω.

(...)

Η συνάντηση που ζητώ επειγόντως θα πρέπει, ως εκ τούτου, να αφορά και τις δυνατότητες της συνέχισης της ερευνητικής μου εργασίας στη Ρώμη ή στο Frascati, όπου η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων έχει συνάψει πολλές συμβάσεις έρευνας και, δεύτερον, τις δυνατότητες αναπτύξεως της επιστημονικής εργασίας στο Κοινό Κέντρο Ερευνών της Ispra. »]

- 25 Η αίτηση αυτή για ενημέρωση και ακρόαση της 11ης Οκτωβρίου 1990 μη έχουσα, από πλευράς του περιεχομένου και του αντικειμένου της, τον χαρακτήρα διοικητικής ενστάσεως, δεν είχε ούτε τα τυπικά χαρακτηριστικά τέτοιας ενστάσεως ούτε, άλλωστε, υποβλήθηκε ιεραρχικώς στην ΑΔΑ, και τούτο αντίθετα προς τις επιταγές του άρθρου 90, παράγραφος 3, του ΚΥΚ. Εξάλλου, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι ο προσφεύγων δεν υποστηρίζει ρητώς ότι υπέβαλε διοικητική ένσταση. Συγκεκριμένα, στην ένδικη προσφυγή του χαρακτηρίζει αυτή την αίτηση για συνομιλία, που υπέβαλε στον ιεραρχικώς προϊστάμενό του, ως « υπηρεσιακό σημείωμα » της 11ης Οκτωβρίου 1990 και όχι ως διοικητική ένσταση.
- 26 Επιπλέον, και εν πάση περιπτώσει, αν επρόκειτο να θεωρηθεί, πράγμα που δεν συμβαίνει, ότι το υπηρεσιακό σημείωμα της 11ης Οκτωβρίου 1990 αποτελεί αίτηση κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 1, του ΚΥΚ, θα πρέπει τότε να επισημανθεί ότι η αίτηση αυτή δεν ακολουθήθηκε από ένσταση στρεφόμενη κατά της σιωπηρής απορριπτικής αποφάσεως που προέκυψε από τη σιγή που η Επιτροπή τήρησε επί τέσσερις μήνες και ότι, επομένως, της υπό κρίση προσφυγής δεν προηγήθηκε η κανονική διοικητική διαδικασία.

- 27 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι τα αιτήματα της προσφυγής με τα οποία ζητείται η ακύρωση του υπηρεσιακού σημειώματος της 24ης Ιουλίου 1990 δεν είναι παραδεκτά εφόσον, αφενός, το εν λόγω σημείωμα δεν έχει τον χαρακτήρα βλαπτικής πράξεως και, αφετέρου, και εν πάση περιπτώσει, ο προσφεύγων δεν υπέβαλε στη διοικητική αρχή, πριν από την άσκηση της ένδικης προσφυγής του, πραγματική διοικητική ένσταση υπό τις προϋποθέσεις των άρθρων 90 και 91 του ΚΥΚ, χωρίς μάλιστα να παρίσταται ανάγκη να εξετάσει το Πρωτοδικείο την ένσταση απαραδέκτου που προέτεινε η Επιτροπή.

Όσον αφορά το παραδεκτό των αιτημάτων που στρέφονται κατά της πράξεως της 11ης Οκτωβρίου 1990 για την εφαρμογή στις αποδοχές του προσφεύγοντος του διορθωτικού συντελεστή που ισχύει για τις Βρυξέλλες

- 28 Με το υπηρεσιακό σημείωμα που του απεστάλη στις 11 Οκτωβρίου 1990 από τον προϊστάμενο της μονάδας « Αποδοχές και πιστώσεις λειτουργίας » ο προσφεύγων πληροφορήθηκε ότι κακώς εφαρμόστηκε στις αποδοχές του του Οκτωβρίου 1990 ο διορθωτικός συντελεστής που ίσχυε για τη Ρώμη και ότι, κατά συνέπεια, θα γίνει παρακράτηση επί των αποδοχών του του Δεκεμβρίου 1990 ποσού 13 115 BFR, ίσου προς το επιπλέον από αυτόν εισπραχθέν. Το Πρωτοδικείο φρονεί ότι μια τέτοια πράξη, η οποία μεταβάλλει την οικονομική κατάσταση του υπαλλήλου, θίγει τη νομική του κατάσταση και αποτελεί βλαπτική πράξη (απόφαση του Δικαστηρίου της 8ης Φεβρουαρίου 1973, 56/72, Goeth κατά Επιτροπής, Rec. 1973, σ. 181).
- 29 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η απόφαση αυτή αμφισβητήθηκε με τη διοικητική ένσταση της 31ης Δεκεμβρίου 1990, στην οποία δόθηκε απάντηση με το έγγραφο της 4ης Φεβρουαρίου 1991, του οποίου αυτός έλαβε γνώση σε απροσδιόριστη ημερομηνία. Επομένως, ο προσφεύγων μπορούσε παραδεκτώς να ασκήσει προσφυγή ακυρώσεως κατά της εν λόγω αποφάσεως.
- 30 Η Επιτροπή δεν προέτεινε ένσταση απαραδέκτου κατά του αιτήματος αυτού και δεν αμφισβήτησε τον χαρακτηρισμό ως διοικητικής ενστάσεως, κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, του από 31 Δεκεμβρίου 1990 υπηρεσιακού σημειώματος του προσφεύγοντος, στο οποίο αυτή απάντησε στις 4 Φεβρουαρίου 1991.
- 31 Όπως ελέχθη προηγουμένως, στο Πρωτοδικείο εναπόκειται να εξετάσει αυτεπαγγέλτως το παραδεκτό του δευτέρου αυτού αιτήματος και να προβεί στον νομικό χαρα-

κτηρισμό του εγγράφου του προσφεύγοντος της 31ης Δεκεμβρίου 1990, χαρακτηρισμό ο οποίος εμπίπτει στην αποκλειστική εκτίμηση του δικαστή και όχι στη βούληση των διαδίκων.

- 32 Όπως και με το προαναλυθέν υπηρεσιακό σημείωμα του προσφεύγοντος της 11ης Οκτωβρίου 1990, το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι το σημείωμα που απέστειλε ο προσφεύγων στον προϊστάμενο της μονάδας « αποδοχές και πιστώσεις λειτουργίας » στις 31 Δεκεμβρίου 1990, αναφορικά με την απόφαση που είχε ληφθεί, ως προς αυτόν, από τον εν λόγω προϊστάμενο στις 11 Οκτωβρίου 1990, δεν μπορεί, λόγω του ότι με την αίτηση αυτή δεν εκδηλώθηκε με αρκετή σαφήνεια η βούληση του υπαλλήλου να επιτύχει ικανοποίηση των αιτιάσεών του, να χαρακτηριστεί ως διοικητική ένσταση κατά την έννοια των άρθρων 90 και 91 του ΚΥΚ. Πράγματι, στο σημείωμα εκείνο, ο προσφεύγων περιορίστηκε να επισημάνει ότι έγινε παρακράτηση από τις αποδοχές του του Δεκεμβρίου 1990 και να υπογραμμίσει ότι, εφόσον δεν του κοινοποιήθηκε η απόφαση της ΑΔΑ περί της ανατοποθετήσεώς του στις Βρυξέλλες, θεωρεί πάντοτε ότι είναι αποσπασμένος στη Ρώμη, τόπο της κύριας κατοικίας του, όπου ζει και η οικογένειά του. Τέλος, ο ενδιαφερόμενος ζητεί από την αρμόδια διοικητική αρχή διευκρινίσεις σχετικά με την κατάστασή του. Η καταληκτική του σημειώματος αυτού παράγραφος έχει ως εξής:

« I would be grateful if you would kindly give me a clarification of this point » (« Θα σας παρακαλούσα να μου δώσετε διευκρινίσεις σχετικά με το σημείο αυτό »).

- 33 Μια τέτοια αίτηση για διευκρινίσεις δεν είναι δυνατό, λόγω του περιεχομένου και της μορφής της, να χαρακτηριστεί ως διοικητική ένσταση κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ. Άλλωστε, από την απάντηση της Επιτροπής της 4ης Φεβρουαρίου 1991 προκύπτει ότι το εν λόγω κοινοτικό όργανο δεν θεώρησε αυτό το υπηρεσιακό σημείωμα του προσφεύγοντος ως διοικητική ένσταση. Ούτε, άλλωστε, μπορεί το έγγραφο αυτό να θεωρηθεί ως αίτηση, εφόσον ήδη έχει ληφθεί απόφαση και εφόσον, όπως ελέχθη ανωτέρω (βλ. ανωτέρω, σκέψη 18), όταν ήδη υφίσταται απόφαση ληφθείσα από την ΑΔΑ, είναι σαφές ότι μια αίτηση, κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 1, δεν θα είχε καμιά έννοια και ότι επομένως ο υπάλληλος οφείλει να κάνει χρήση της διαδικασίας της διοικητικής ενστάσεως που προβλέπεται στο άρθρο 90, παράγραφος 2, εφόσον σκοπεύει να ζητήσει την ακύρωση, τη μεταρρύθμιση ή την ανάκληση της βλαπτικής γι' αυτόν πράξεως.

- 34 Κατά συνέπεια, ελλείπει υποβολής διοικητικής ενστάσεως, υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τις τελευταίες αυτές διατάξεις, ενώπιον της διοικητικής αρχής, ούτε τα αιτήματα της προσφυγής με τα οποία ζητείται η ακύρωση της αποφάσεως της 11ης Οκτωβρίου 1991 είναι παραδεκτά.
- 35 Από το σύνολο των προηγουμένων σκέψεων προκύπτει ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως απαράδεκτη.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 36 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Ωστόσο, δυνάμει του άρθρου 88 του ίδιου κανονισμού, στις διαφορές μεταξύ των Κοινοτήτων και των υπαλλήλων τους, τα όργανα φέρουν τα έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα)

διατάσσει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη.
- 2) Κάθε διάδικος φέρει τα δικά του δικαστικά έξοδα.

Λουξεμβούργο, 11 Μαΐου 1992.

Ο Γραμματέας

H. Jung

II - 1738

Ο Πρόεδρος

B. Vesterdorf